

Dosarul nr.3ra-807/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, Gr.Dașchevici)

Î N C H E I E R E

06 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Nina Vascan
Aliona Miron
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alla Ceban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2019, Alla Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând constatarea încălcării de către Casa Națională de Asigurări Sociale a dreptului la pensia de funcționar public obținut în temeiul cererii nr. 91/2016/918 depusă la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău la 31 mai 2016, recunoașterea ilegalității răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1922/19 din 29 august 2019 în privința cererii prealabile din 17 august 2019 privind achitarea pensiei de funcționar public începând cu data de 31 mai 2019, data depunerii cererii de pensionare, recunoașterea nulității și anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău nr. 91/2016/24590 din 18 august 2016, recunoașterea activității sale în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, începând cu 01 noiembrie 1993 și până la 18 noiembrie 1996 și respectiv începând cu 18 noiembrie 1996 și până la 01 aprilie 2003, cu stabilirea și achitarea pensiei de funcționar public din momentul depunerii la organul de asigurări sociale a cererii nr. 91/2016/918 din 31 mai 2016, cu aplicarea indexărilor

de rigoare, recunoașterea valabilității deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău nr. 91/2016/22824 din 16 iunie 2016 privind stabilirea pensiei de funcționar public și obligarea achitării în viitor a pensiei stabilite de către Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, pentru funcționarul public.

În motivarea acțiunii Alla Ceban a menționat că, a activat în cadrul organelor procuraturii începând cu anul 1982 - până în 2019, neîntrerupt.

Reclamanta a indicat că, a depus la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău cerere privind stabilirea pensie întrunind condițiile dreptului la pensie ca funcționar public la data de 31 mai 2016, în baza Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998.

La 16 iunie 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău a adoptat decizia privind acordarea pensiei de funcționar public.

Urmare a verificării dosarului său de pensionare, de către pârât, la 18 august 2016 a fost adoptată decizia de refuz în stabilirea pensiei. A contestat prealabil decizia enunțată, însă prin răspunsul pârâtului s-a refuzat în satisfacerea cerințelor cererii.

Reclamanta a menționat că, la sfârșitul lunii octombrie 2016 a fost telefonată de către un reprezentant al pârâtului, comunicându-i-se că este obligată să restituie îndemnizația primită în sumă de 8 813,69 de lei, în caz contrar va fi acționată în judecată. Astfel, dânsa a restituit suma de 8 813,69 de lei, precum și taxa de 114,14 de lei pentru acest serviciu.

Reclamanta susține că, Casa Națională de Asigurări Sociale interpretând eronat prevederile legale în domeniu, i-a lezat dreptul de a beneficia de pensie în calitate de funcționar public începând cu data de 31 mai 2016.

Mai mult, prin acțiunile sale Casa Națională de Asigurări Sociale a defavorizat-o față de persoanele din categoria sa, care începând cu aceeași perioadă și până în prezent beneficiază de pensie de funcționar public. Reclamanta a relevat că începând cu 01 noiembrie 1993 și până la data de 18 noiembrie 1996 a activat în calitate de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova. Astfel, activitatea sa de 3 ani în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și activitatea sa din perioada 18 noiembrie 1996 până 01 aprilie 2003, 6 ani și 4 luni în calitate de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, se includ în categoria funcției publice.

Reclamanta a precizat că, la 17 august 2019 a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă în temeiul căreia a solicitat achitarea pensiei de funcționar public, începând cu data depunerii cererii pentru stabilirea pensiei precum și în viitor, în baza deciziei 16 iunie 2016, iar prin răspunsul din 29 august 2019 i s-a refuzat în satisfacerea cerințelor cererii prealabile, invocând-se tardivitatea contestării actului administrativ.

La cererea prealabilă din 17 august 2019 prezentată Casei Naționale de Asigurări Sociale a anexat probe ce confirmă faptul că în perioada 18 noiembrie 1996 – 11 august 2003 dânsa a deținut statut de funcționar public, perioadă, ce urmează a fi atribuită la activitate în serviciul public și revăzut dreptul la pensie ca funcționar public în condițiile art. 44 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în contextul răspunsului din 18 octombrie 2016 oferit de pârâtă.

La 17 februarie 2020, Alla Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând constatarea încălcării de către Casa Națională de Asigurări Sociale a dreptului la pensia de funcționar public, obținut în temeiul cererii nr. 91/2016/918 depusă la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, anularea refuzului nr. C-225/20 din 12 februarie 2020 al Casei Naționale de Asigurări Sociale, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău nr. 2016/91/23844 din 21 iulie 2016, constatarea perioadelor începând cu 01 noiembrie 1993 - până la 18 noiembrie 1996 și 18 noiembrie 1996 – până la 01 aprilie 2003, ca vechime în muncă în calitate de funcționar public, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a include vechimea în muncă în calitate de inspector superior al cancelariei Procuraturii Generale a Republicii Moldova și de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel la calcularea pensiei de funcționar public, obligarea recalculării și achitării pensiei de funcționar public începând cu 31 mai 2016, data adresării cererii Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, cu indexările de rigoare, precum și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a achita lunar, în viitor pensie de funcționar public stabilită în condițiile cererii adresate Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău la data de 31 mai 2016.

În motivarea acțiunii a menționat că, în cadrul ședinței de judecată stabilită pentru data de 22 ianuarie 2020 la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a primit referința Casei Naționale de Asigurări Sociale, unde a aflat despre existența deciziei nr. 2016/91/23844 din 21 iulie 2016 de schimbare a pensiei, care nu i-a fost comunicată de către pârât, nu cunoștea despre existența acestei decizii.

La 21 ianuarie 2020 a contestat prealabil decizia enunțată, iar prin răspunsul din 12 februarie 2020 s-a făcut referire la cererea prealabilă depusă la data de 17 august 2019, reiterând argumentele răspunsului oferit la data de 29 august 2019. Cu decizia enunțată nu este de acord, o consideră abuzivă și ilegală.

Mai mult, susține că decizia nu este semnată de directorul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău. La acest capitol, se remarcă o falsificare a semnăturii din partea angajaților organelor de asigurări sociale. Cât vizează procedura și temeiurile adoptării deciziei din 21 iulie 2016, urma să fie adoptată în baza unui act constatator, proces-verbal al unei comisii sau grup de lucru, care ar stabili unele nereguli în luarea deciziei respective de către pârâtă.

În continuare argumentele sunt similare celor invocate în acțiunea formulată la 16 octombrie 2019, reiterându-se argumentele de fapt și de drept.

La 30 septembrie 2020, Alla Ceban a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune (f.d.153, vol. I), solicitând constatarea încălcării dreptului la pensia de funcționar public obținut la data de 31 mai 2016 în temeiul cererii nr. 91/2016/918, depusă la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, recunoașterea ilegalității și anularea refuzurilor nr. C-1922/19 din 29 august 2019 și nr. C-225/20 din 12 februarie 2020, anularea deciziilor nr. 2016/91/23844 din 21 iulie 2016 și nr. 91/2016/24590 din 18 august 2016, a constata perioadele începând cu 01 noiembrie 1993 - până la 18 noiembrie 1996 vechime în muncă în calitate de funcționar public, în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii

Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a include vechimea în muncă în calitate de funcționar public în funcția de inspector al cancelariei Procuraturii Generale a Republicii Moldova și de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, obligarea calculării și achitării pensiei de funcționar public, începând cu data depunerii cererii la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău din 31 mai 2016, precum și obligarea pârâtei de a achita lunar pe viitor pensia de funcționar public stabilită în condițiile cererii depuse la Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Centru, mun. Chișinău din 31 mai 2016.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza de contencios administrativ la cererea lui Alla Ceban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului, obligarea emiterii actului a fost transmisă judecătorului M. Gandrabur pentru examinarea chestiunii privind conexarea cu cauza cu nr. 3-4169/19 la cererea lui Alla Ceban împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului, obligarea emiterii actului.

Prin încheierea protocolară din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauzele au fost conexate (f.d.155, vol. I).

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă parțial.

S-au anulat deciziile nr. 2016/91/23844 din 21 iulie 2016 și nr. 91/2016/24590 din 18 august 2016 emise de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, precum și răspunsurile Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1922/19 din 29 august 2019 și nr. C-225/20 din 12 februarie 2020.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în vechimea în muncă în calitate de funcționar public a reclamantei Alla Ceban, perioadele de activitate în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, începând cu 01 noiembrie 1993 și până la 18 noiembrie 1996 și respectiv începând cu 18 noiembrie 1996 și până la 01 aprilie 2003, cu stabilirea și achitarea pensiei de funcționar public din momentul depunerii la organul de asigurări sociale a cererii nr. 91/2016/918 din 31 mai 2016, cu aplicarea indexărilor de rigoare.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.166,180-183, vol. I).

La 15 decembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat hotărârea motivată (f.d.188, vol. II).

La 02 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată (f.d.189, vol. I), iar la 07 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanței, solicitând casarea hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată (f.d.192-196, vol. I).

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.2, 3-12, vol. III).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că obiectul controlului judecătoresc constituie refuzul organului de asigurări sociale să includă în vechimea în muncă în calitate de funcționar public a reclamantei Alla Ceban perioadele de activitate a acesteia în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, începând cu 01 noiembrie 1993 și până la 18 noiembrie 1996 și respectiv începând cu 18 noiembrie 1996 și până la 01 aprilie 2003.

Instanța de apel a considerat că, la caz, nu sunt întrunite temeiurile legale pentru a declara acțiunea inadmisibilă din motivul omiterii termenului de adresare în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ, deoarece prin prisma art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative), coroborat cu probatoriul cauzei rezultă că reclamanta a aflat despre decizia organului de asigurări sociale în stabilirea pensiei încă în anul 2016. Însă, reclamanta nu a ținut cont de prevederile Legii speciale – art. 10 din Legea privind sistemul public de pensii (în redacția la data inițierii procedurii administrative), în conformitate cu care dreptul la pensie este imprescriptibil. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a respins criticile apelantului.

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind temeinicia acțiunii înaintate de Alla Ceban, stabilind că Alla Ceban a activat din anul 1993 și până la 01 aprilie 2003 în funcțiile de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, ultimele fiind autorități publice care cad sub incidența Anexei nr. 1 la Legea serviciului public nr. 443 din 04 mai 1995.

În Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în vigoare a Legii serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995 și a funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 412 din 22 aprilie 2004, la funcțiile publice din cadrul Procuraturii Generale sunt indicate *inter alia* funcțiile cu codul nr. 0606 – inspector activitate de bază și nr. 0607 - specialist principal.

Instanța de apel a precizat că deși, în Nomenclatorul nominalizat nu se regăsește expres mențiunea că funcția de inspector superior este o funcție publică, prima instanța a ajuns la concluzie corectă că perioada de activitate a reclamantei Alla Ceban în această funcție urmează a fi apreciată ca fiind în serviciul public. Or, conform art. 29 alin. (2) din Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995, abrogată la 01 ianuarie 2009, în vechimea în muncă în serviciul public se includ, de asemenea, perioadele de activitate în autoritățile administrației publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a prezentei legi.

Mai mult, perioada de activitate a reclamantei în funcția de inspector superior este susceptibilă includerii în stagiul de cotizare în serviciu public, care acordă dreptul la pensie ca funcționar public, concluzie ce rezidă din cadrul normativ abordat supra. Conform art. 7 alin. (1) din Legea serviciului public nr. 443-XIII din 04 mai 1995, abrogată la 01 ianuarie 2009, funcția publică și statutul ei juridic se instituie de Parlament, de Președintele Republicii Moldova, de Guvern și de alte autorități publice centrale sau locale, în limita competenței lor stabilite de Constituție și de alte legi.

Prin urmare, instanța de apel a respins ca nefondat argumentul apelantei, că instanța de fond eronat a constatat faptul că perioada de activitate în funcție de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea justiției în Curtea de Apel se atribuie la activitatea în serviciul public și precum că Legea și actele normative în vigoare, enumeră expres funcțiile, activitatea cărora este recunoscută ca activitate în serviciul public. Or, corectitudinea poziției instanței de fond în acest sens, adică că funcția de inspector superior se atribuie la categoria funcțiilor publice, se evocă prin ordinul nr. 209p din 25 martie 2003 emis de Procuratura Generală, potrivit căruia funcția de inspector superior a fost substituită cu funcția de specialist principal, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 312 din 20 martie 1998, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 151 din 23 februarie 2001 și anexa nr. 1 la Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158-XVI din 04 iulie 2008, potrivit căreia autoritățile publice care cad sub incidența Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului publice sunt secretariatele instanțelor judecătorești, aparatele procuraturii, organele serviciului diplomatic, vamal, organele apărării, securității naționale și ordinii publice (persoanele care dețin funcții publice în autoritățile publice enumerate, a căror activitate nu este reglementată prin acte legislative speciale).

Așadar, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia primei instanțe precum că perioadele de activitate a reclamantei Alla Ceban în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, începând cu 01 noiembrie 1993 și până la 18 noiembrie 1996 și respectiv începând cu 18 noiembrie 1996 și până la 01 aprilie 2003, se includ în vechimea în muncă în calitate de funcționar public. Prin urmare, s-a constatat că actele administrative contestate - deciziile nr. 2016/91/23844 din 21 iulie 2016 și nr. 91/2016/24590 din 18 august 2016 emise de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Centru, mun. Chișinău, urmează a fi anulate, ca fiind emise cu aplicarea greșită a normelor materiale, care reglementează situația din prezentul caz.

Raportând prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ la circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că în cadrul efectuării controlului judecătoresc asupra actelor administrative contestate s-a constatat ilegalitatea acestora, fiind dispusă anularea actelor contestate, subsecvent instanța de apel a conchis că prima instanța corect a dispus obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în vechimea în muncă în calitate de funcționar public a reclamantei Alla Ceban, perioadele de activitate în funcția de inspector superior al cancelariei Procuraturii Republicii Moldova și șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea exercitării justiției în Curtea de Apel, începând cu 01 noiembrie 1993 și până la 18 noiembrie 1996 și respectiv începând cu 18 noiembrie 1996 și până la 01 aprilie 2003, cu stabilirea și achitarea pensiei de funcționar public din momentul depunerii la organul de asigurări sociale a cererii nr. 91/2016/918 din 31 mai 2016, cu aplicarea indexărilor de rigoare.

Având în vedere că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale, adoptând o hotărâre întemeiată și legală, cu

respectarea normelor procedurale, drept urmare instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.13,14, vol. III), Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 01 iulie 2021 prin intermediul poștei electronice (f.d.18, 19-23, vol. III), a depus la Curtea de Apel Chișinău, ulterior la 23 iulie 2021 la Curtea Supremă de Justiție a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi.

În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că soluția instanței de apel este eronată și urmează a fi casată.

Recurenta a menționat că examinând actele anexate la dosarul de refuz a Aliei Ceban s-a constatat, că la 31 mai 2016, s-a adresat către Casa teritorială cu cerere de stabilire a pensiei ca funcționar public. În baza cererii depuse, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru a emis decizia nr. 91/2016/22824 privind stabilirea pensiei solicitate. Ulterior, în urma verificării suplimentare a dosarului, dreptul la pensia ca funcționar public, a fost revizuit, iar la data de 18 august 2016, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru a emis decizia de refuz nr. 91/2016/24590, prin care s-a refuzat stabilirea pensiei de funcționar public, deoarece intimata nu întrunește stagiul necesar special de 15 ani.

În acest context, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 (în vigoare până la 31 martie 2019) deoarece intimata a cunoscut despre decizia de refuz în stabilirea pensiei, încă în anul 2016, astfel că dânsa urma să conteste în judecată în termenii de prescripție decizia emisă de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru în cazul în care a considerat neîntemeiat refuzul în stabilirea pensiei ca funcționar public.

Respectiv, se constată că acțiunea depusă de Alla Ceban privind recunoașterea stagiului de cotizare ca stagiu în funcție publică, este depusă peste termenul de prescripție, prevăzut de Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 (în vigoare atât la momentul stabilirii pensiei cât și la acordarea refuzului acesteia), fiind introdusă în instanță peste 2 ani. Mai mult, decizia de refuz în stabilirea pensiei din 18 august 2016, a fost adusă la cunoștință, la data emiterii acesteia, fiind evident omiterea termenului de 30 de zile de la data comunicării actului, pentru contestare cu cerere prealabilă.

Recurenta a invocat că deși a solicitat instanțelor ierarhic inferioare să se expună pe marginea inadmisibilității cererii de chemare în judecată în conformitate cu Codul administrativ, totuși au omis argumentele apelantei, examinând acțiunea doar în ceea ce privește fondul nemijlocit al cauzei.

Referitor la fondul cauzei, recurenta a menționat că perioadele de activitate în funcții publice în autoritățile publice sunt reglementate în mod expres în Nomenclatorul autorităților publice care au activat până la punerea în aplicare a Legii serviciului public nr. 443/1995 și al funcțiilor publice din cadrul lor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 412/2004 și modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 611/2006; Clasificatorul unic al funcțiilor publice aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 312/1998; Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Hotărârea

Guvernului Republicii Moldova nr. 151/2001; Legea nr. 155/2011 privind aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, Hotărârea Guvernului nr. 1001/2011 privind punerea în aplicare a unor acte legislative.

Recurenta susține că în actele normative enumerate se regăsește doar funcția publică de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii Generale, respectiv funcția de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea justiției în Curtea de Apel, nu este atribuită la activitate în serviciul public.

Recurenta a punctat că la 31 mai 2016, Alla Ceban a depus cerere la care au fost anexate actele necesare pentru stabilirea pensiei ca funcționar public, în conformitate cu prevederile art. 44 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, însă prin decizia 24590 din 18 august 2016, Casa teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a emis decizie de respingere a cererii de stabilire a pensiei ca funcționar public, deoarece conform înscrierilor din carnetul de muncă, Alla Ceban nu confirmă stagiul în serviciul public de cel puțin 15 ani având doar 12 ani 09 luni 17 zile.

Recurenta precizează că conform înscrierilor din carnetul de tip nou seria AA 0425294, Alla Ceban, începând cu 10 septembrie 2003 a fost transferată în funcția de specialist principal al secției generale din cadrul Procuraturii Generale a Republicii Moldova, iar prin ordinul nr. 174-p din 26 martie 2004, după expirarea termenului de probă de 6 luni, i-a fost conferit gradul de calificare rangul 3, consilier de clasa 3. Ulterior, întru respectarea art. 5 din Legea nr. 443 din 04 mai 1995 privind serviciul public, care prevede, că pentru trecerea în gradul de calificare imediat superior vechimea în grad este de cel puțin doi ani, solicitantei, prin ordinul din 15 iunie 2006, nr. 496-p, emis de Procuratura Generală, i s-a conferit gradul de calificare rangul 3, consilier de clasa 2 și prin ordinul nr. 533-p din 06 iunie 2008 emis de Procuratura Generală, i s-a conferit gradul de calificare rangul 3, consilier de clasa 1.

Recurenta a relevat că, intimata confirmă stagiul de activitate în serviciul public doar începând cu data de 10 septembrie 2003, stagiul insuficient pentru acordarea dreptului solicitat.

Recurenta a menționat că instanțele ierarhic inferioare eronat au constatat faptul că perioada de activitate în funcție de șef de cancelarie în cadrul Procuraturii pentru contribuirea justiției în Curtea de Apel se atribuie la activitatea în serviciul public. Or, Legea și actele normative în vigoare (citate supra), enumeră expres funcțiile activitatea cărora este recunoscută ca activitatea în serviciul public.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 20 aprilie 2021.

La 01 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat decizia motivată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8001886310AS (f.d.24, vol. III).

La 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.14, vol. III), la 01 iulie 2021 prin intermediul poștei electronice (f.d.18,19-23, vol. III), a depus la Curtea de Apel Chișinău, ulterior la 23 iulie 2021 la Curtea Supremă de Justiție a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei decizii noi. Astfel, instanța de recurs consideră că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 26 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.36, vol. III). Materialele dosarului atestă că Alla Ceban nu a recepționat cererea de recurs, fiind restituită în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.39, vol. III), de altfel fiind eludată posibilitatea intimatului de a prezenta referință la recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Nina Vascan

judecători

Aliona Miron

Victor Burduh